

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenség párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötvenéves postacímért 5 kr.
 Négyszeres terjedelmű, mint a múlté, több
 labell hirdetések, alku szerinti a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj minden bejelentésért külön
 30 kr.
 Nyilatkozat az országos közlönyben
 minden sor 15 kr.
 Névt. vagy bírtalanul beküldött
 kéziratos anyag vételnek tekintendő. —
 Ugyanazon kéziratos anyagok nem adhatók
 vissza.

adandó irataira vonatkozó előfizetési felhívását az Athenaeum részvénytársaságnak. Ajánlatot e mellett írunk felesleges; elég annyit mondannunk, hogy az „irataim az emigrációból” című három kötetet terjedelműt Kossuth Lajos írta. A három kötet előfizetési ára 12 forint. Elegendő azonban 3 forint előlegez bevétele is, mely esetben a három kötet mind-egyike három forint utánretérít fog megküldeni.

* Ujabb költemények cím alatt Pósa Lajos egy kötet verset bocsát közre. A 9-10 ívre terjedő kötet, tartalmazni fog népdalokat, elbeszélő költeményeket, életképeket, gyermekverseket, vegyes költeményeket, és folyó évi december hó végén jelenik meg. Ára füzere: egy forint, díszkötésben: két forint. Boltsi ára nagyobb lesz. Az előfizetéseket f. é. december 20-ig (Budapest, VIII. futó-utca 45. sz.) küldendő.

* Husárok megállapítása s bejelentése 1879 évi dec. 3-tól 10-ig követték: 40 kr Rácz Lajosnál pfa-utczán 42 kr Nagy Mihálynál csapottéza 794 sz. a Gyarmati Istvánnál várgauca 2233 sz. alatti 46 kr Magyar Gábornál piacz 1. sz. székben Szentesi Istvánnál piacz 6-ik székben, s végre Nagy Józsefnél piacz 3-ik székben. Minden többi mézarszékben pedig 44 kr.

x Dr. Thihany Sámuel orvos-, sebész-, szülész-, szemudor, fülorvos, s a bécsi közközműködés m. o. d. orvosi és nagyérdemű közönséget, hogy városunkban megtelepedés, lakását nagy-csapó-utca 7-ik szám alá helyezte, hol is rendel délelőtt 11-12-ig, délután 2-től 3-ig.

Piaczi árak 1879. december 2-án.
 (A vásárhírdő hivatal kéjregyészetei.)

Egy hectoliter buza	9.44-10.58 kr.
" " kétézeres	7.32-8.45 "
" " rozs	6.08-7.32 "
" " árpa	3.26-3.58 "
" " zab	2.94-3.26 "
" " új tengeri	4.24-4.56 "
" " köles	6.18-6.52 "
" " köleskása.	11.40 "
1 szákb. burgonya 1.80 kr. 100 kilo szalonna	38. 41. 44 frt. — 100 kilo hárj 33. 41. 44 forint.

Ideigl. felelős szerkesztő: Grünvald József.

HIBDETÉS.
 A csapó-utczán 306. szám alatti fűszerkereskedés felszereléssel és berendezéssel minden áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

YGYULA,
 Fraktúrának tulajdonosa.

FORGÁCH KÁROLY
 ÉNSESZÉZ
 DEBRECZENBEN.
 Főpiacz, órágy Bátor József utczán 6. ház alatt.

ÉKESZÉKESZÉK
 u. m. brillant, gyémánt, kárpézsek, broszok, fűgők, gyűrűk, medallionok, férfi és női posztó s karika gyűrűk, legújabb divatú arany s ezüstből hosszú, kurtá láncok, gyertyatartók, kompjott táskák, kanakák és kések, ugyancsak kapható 6-12 neműre való evő-eszöközök, igen kelendőre összedállítva.

Minden darab hitelt próbálva van elárva, ugyancsak mindenféle javítások le-
 hető legújabbosabb eszközeiért is készséggel ajánlok.

Ajánlja a negyedik. közönségnek dunsin felszerelt üzletében található legújabb divat

Dániel örökösai könyvnyomdájában.

Tisza Kálmán és politikája.

II.

Debreczen, decz. 3.

Midőn az 1865-ik év Tisza Kálmánnak újra tért nyitott, folytatta tovább megkezdett szerepét; ez időből egy igen érdekes epizód mondhatunk el. Bihar-megyének 1861-ből volt egy végzése, hogy a választások tükös szavazattal történjenek, volt egy másik végzése, mely azt mondta, hogy a megyei statutuom csak úgy változtathatók meg, ha erre az előző gyűlésben indítvány tétetik, mi a jövő gyűlésre tárgyalásra tüstetik ki. A megye restaurálást készült, Csengeri Imre kívánta, hogy a választások a végzés alapján ejtessenek meg, egy ur hangosan kiabált, hogy a tükös szavazást óhajtja, feláll Tisza s elmondja, hogy ő elvben a tükös szavazást jónak tartja, de most szavazzunk nyiltan; az az ur ki előbb kiabált, most már nem tudta mit csináljon. Ilyen a Tisza Kálmán törvény iránti tisztelete. Ő szereti folyton figyelemmel kísérni az ő mamelukjait, ez okon jónak tartja a tükös, de óhajtja a nyilt szavazást, a megyei statutuom az pedig, ha az ő érdekeibe ütökzik, nem jöhet szóba.

Debreczen mandatum a 65-iki országgyűlésre ismét szolgálatra állt, a lefolyt idő meglehetősen silány hírlapi cikkek irásával telt el; ha figyelem vesszük a két pártvezér működését, végtelen különbség van a között, Deák egyszer szót a „Pesti Napló”-ban, Tisza sok cikket írt, de míg az egyik — a husvéti cikket — monumentális volt, a másik elmosódott. Az egyik nem óhajtotta, hogy róla beszéljenek, a másiknak egyetlen vágya volt, hogy el ne feledjék.

Megnyit az országgyűlés és valóban most sem tudjuk miért tünt el a határozati párt, a helyzet nem változott, sőt a provisorium, a reichsrath, a beolvastási kísérlet újabb sérelmek voltak, de a sivar kedélyű Tisza ismét ott volt, hogy nem tudja mit kell tenni, a 66-iki háboru után ott akarja hagyni az országgyűlést, de midőn Deák tervének tudomására jön, midőn a 67. XII-ik törvényzikk pupáját meglátja, azonnal felátamad benne a tagadás szelleme, most már volt mit ostromolni. Vannak emberek, kiknek eszméjük nincs, de a más munkáját kritizálni élesen tudják, ez a mostani miniszterelnök eleme; ő egy eszme, egy törvényjavaslat védelmére nem szeret beszélni, de az ellenzést kritizálni az eleme. Így volt most is. Deák javaslata alapján egy monstrum született meg, Tisza Kálmán be nem látta, hogy vagy personal unio, vagy Deák javaslata, így született meg a bal-közép; mi ugyan azt hisszük tévedünk, ő ezt belátta, de ha beolvad a Deák-pártba, mi lesz ő akkor? egy kicsi pi-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

III-ik Napoleon uralkodása.

— Regényes korrajz. —

II.

A párisi értekezlet és a békeszerződés.

(30.)

„Azt hiszem azonban, hogy kényserített távollétem nem rabolhat meg azon jogtól, — hogy véleményemet ezen teret felelt ki ne mondjam. És különféle előbbi hasonló esetekre támaszkodva, — melyeket önmek könnyű lehet a gyülekezetek évkönyveiben feltalálni, me-lyeknek mi együtt tagjai valunk, — van szerencsém elnök ur, önhöz fordulni, hogy felkérjem, miszerint ezen nézetet tisztársaim tudomására hozni sziveskedjék.”

„Meggyőződéssem teljes erejével utasítom vissza a törvényjavaslat rendelkezéseit, és indokait, melyek a Boinvilliers és Gravelle urak által aláírt beadványban közöl-
 tetnek. Több husz évnél, hogy tagja voltam hasám törvényhozó hatalmának, de nem emlékszem, hogy valaha hivatra lettem volna, hogy véleményem mondjak valamely nyilvános és ma-
 gán-jog szabályaival összeférhetlen rendszá-
 bályról.”

„A közvetlen szentesítésnél nem állok meg, melyet ezen tervet az 1852. június 22-én és mártius 2-án kelt rendeleteknek ad, melyek az Orleans házból több évszázados régi atyai örök-
 ségét elrabolták. Három különböző ízben kap-

cazi kis pont, mely nem sokszoroz, nem oszt, ő pedig pártvezér akart lenni. Ha átveszi a 48-as párt vezetését, mi y messze lett volna vágyainak netovábbja a személyes uralom! Egy elasztikus párt kellett tehát, melynek ő vezére legyen, de mely komolyan ne opponáljon, ez volt a személyes politika legjobb módja, tele lárnázni az országot, aspiratiókat ébreszteni és olyan párttal bírti, mely mindezt nem veszi komolyan.

Ismerjük a vitákat, melyek a ma-
 gyar miniszterium kineve-ésével végződ-
 tek, most már volt az aspiratióknak teste,
 miniszterrel, miniszterelnökkel lenni, eb-
 ben öszpontosul Tisza Kálmán minden
 további tervekénye, e célra nem volt
 rosz eszköz megtámadni az uralkodó
 pártot; e támadások olyanok voltak,
 melyeknek ha uralkodik ő, életbelépte-
 tésére soha nem gondolt. Készérdőnk
 a szélső ballal, s takarózni — népszé-
 rűtség végett — Kossuth nevével, s az-
 után megalni mindent, a Deákpartot a
 67-ik 12-ik törvényzikk megrontásával,
 a szélső balt elvtagadással, s Kossuth
 nagy nevét . . . de erről bővebben.

A honosítási törvény tárgyalásánál
 mondta Tisza Kálmán, hogy 67. óta
 Kossuth politikáját nem követi, azt hisz-
 zük, mert hiszen ő csak személyi poli-
 tikát liz, ez pedig nem a Kossuthé, de
 hogy ezt a nagy nevet ambíciója kielé-
 gítésére nem használta, azt állítani a tör-
 tének megtagadása lenne. A kiegyezés
 után Kossuth levelet írt Deákhoz, nem
 aknazta-e ezt ki Tisza Kálmán? A He-
 vesmegyei interpelláció s az ebből kifeje-
 llet vita nem azt erősítette, hogy igenis
 Tisza önző ezdjaira Kossuth nevet hasz-
 nálta. Nem az ő ösztönzésére indítványo-
 zta hűségos lakája Móritz Pál Biharban
 a Kossuthoz való felirást? másik csat-
 lósa nem ott akadt-e beszédjébe hogy:
 „Kolozvár városához egy távirat érkez-
 zett” kezdte meg Csernátynytól? a vi-
 ta Bösözrményi mentelmi jogánál mire
 mutat? arra hogy Tisza Kálmán nem vo-
 nakodott egy perocet sem Kossuth nagy
 nevébe takarózni, hogy e név ragyogá-
 sa reá is fényt vessen; népszerűség el-
 lett ekkor és erre jó volt a most általa
 expatriált nagy ember neve, udvari kegy
 kell most és Tisza Kálmán kúpá a mul-
 tat megtagadni.

Megkötötték a kiegyezés eljött az
 idő, hogy a delegációba kellett választani.
 Tisza elment oda is, sok szó férhez; e-
 valjon egy országgyűlés tagjához, mely
 országgyűlés a 67-iki alapon áll illik-e
 a passiva resistencia, és általában dele-
 gációba nem menni passiva resistencia-
 ra? E két oldalról lehet e kérdést vitatni,
 de elmenni, meg ott hagyni, azután pe-
 dig élre állani egy pártnak, mely oda
 választ és elmegy, sőt többséggel ott
 diktál: ez nem politikai moral.
 Tisza midőn a delegációba ment azt
 hitte, hogy ez személyi politikájának

ta meg ötváomat a törvényhozó testület, ezen
 rendletek ellen. De midőn én, azoknak vég-
 bement tényéből indokolt ki; a következőnek,
 mindenkinek tisztán szemébe kell élni. Ha a
 törvény, mely a Lajos Fülöp udvarkezségét
 megállapította, — ha annyi sok más törvény,
 melyek a gyermeki részére tett adományo-
 kat, még a köztársaság alatt is szentesítették;
 nem voltak elegendők arra, hogy a III-ik Na-
 poleon uralkodása alatt, oly különös módon
 hivatolt régi szabályait a monarchiának mel-
 lözzék; akkor a törvénynek, melyet megsza-
 vazunk kellene, épen semmi becsé nincs. Egy
 régi jogszabály azt mondja nekünk: „Pren-
 deret rendre, ne vau.” Ha jogunk volt
 elvenni, nincs jogunk adni.”

„Két dologból egyet: Vagy a régi fran-
 czia államjog szerint van az, — mint az indok-
 ban áll — hogy az Orleans-ház örökségét, az
 állambiroknak visszadták, és mi jögen köve-
 telik tehát aztán ma, hogy az állam: részben
 megrabolják? — Vagy nem volt alkalmazható
 ezen régi jog az 1830-iki alkotmány alapí-
 tott monarchiára, — tehát miért törnek el attól
 részben ma, és pedig csak az asszonyok ja-
 vára.”

„Ha azon jószágok, melyeket az Orleans
 herczeg trónalépte előtt gyermekeinek aján-
 dákba adott; nem az örök; — miért kell ré-
 szükre az adókötelezettség rovására, kártilást
 adni? De ha örök, vagy ha a kérdés kétsé-
 ges is, hogyan lehet akkor, az egyneké vissza-
 szadni, — a másiktól elvonni vagy vissza-
 tartani?”

„Hogyan lehet a polgári jog szerint, és
 az örökségnek ezáltal meghatározott egyenlő
 megosztásánál, a leányok jogát elismerni, mi-

használni fog, egyszer csak azt látta,
 hogy a föld ideháza csakul ki lábai
 alól, hogy a sok fufangjal szerzett nép-
 szerűség elhagyja a „Házánk”-at és a
 „Hon”-ba költözik; de a ki elveivel oly
 könnyen bínik, vagyis kinek elve csak
 saját becsé személye, az könnyen se-
 git az ily kis bajon, már a jövő válas-
 zásnál nemcsak maga nem ment, de pártja
 sem adott delegátust és így szent
 lett a béke.

Azonban egy nagy kérdés itt ma
 is megfoghatlan. 1875-ben Tisza Kálmán
 és pártja vele az oly nagy ellenzéki Jó-
 kait is mennek a delegációba; ugyan
 miáltal győzöttek meg ez intézmény
 helyes voltáról, vagy mit tett azóta a
 delegáció olyat mi őket beleoldosotte?
 Nagy Apolló lesz a ki erre megfelel!
 Már pedig egy intézményt elidőlni, sőt
 az ellen passiva resistenciával is küzdeni
 s később ok nélkül, vagy csak abból
 az okból mert ott többségben vagyunk,
 nemcsak helyeselni de hatáskörét tági-
 tani: ez nem politikai moral, sőt nem
 is morális politika.

Konstantinápolyból érkező diplomaciai
 jelentés szerint, az ottani minisztertanács
 a sultánnak Bulgáriazagban elfordulható bi-
 sonyos eshetőségek beállításánál, Kula-Randli-
 ának török csapatokkal való azonnali meg-
 szállását igen sürgősen javasolta.

Országgyűlés.

decz. 3-án.

Elnök bemutatja Esztergom iprosai-
 nak Podr Anatól képviselő által beadott ké-
 rvényét, a II-ik országos iparos gyűlés javas-
 latainak érvényesítése iránt.

Kiadott a kérvényi bizottságnak.

Jeszuszy Sándor b. Tolna megye pi-
 neznehelyi képviselője névára, az előírt 30 nap
 elteltével, igazolt képviselőnek nyilatkoztak.

Boross Gábor előadó benyújtja a köz-
 gazdasági bizottság jelentését, a filloxera vas-
 tatrix ellen teendő óvintézkedésekről szóló tör-
 vényjavaslat tárgyában. Bejelenté egyszerűsind,
 hogy a bizottság e tárgyban két trvaslatot
 állapított meg.

A jelenlévő oszlatyárgyalások mellő-
 zésével fog napirendre tüvetni.

Trefort Árpád közoktatásiügyi minisz-
 ter bejelenti, hogy Császár Zsigmond két inter-
 pellációjára szombaton fog válaszolni.

Az indítványkönyvben újabb bejegyzés
 nincs.

Az interpellációk könyvben követező
 interpellációk vannak bejegyezve: Lovák
 Gusztáv az egyesületi jog ellen elkövetett vi-
 szádságok tárgyában a belügyminiszterhez; U-
 gron Gábor az erdélyi biotkvisztoyok rende-
 zés e érdekében a kereskedelmi miniszterhez;
 Széll György a tiszaszabályozási munkálatok
 tárgyában a közlekedési miniszterhez; Degré
 Alajos, szőlőművelésügyi ügyben a pénzügy-
 miniszterhez; s végre Boross Béni a boszniai
 vasut zencia-szerződéséről részletes kiépítése iránt
 a közlekedési miniszterhez.

Az interpellációk a szokásos időben fog-
 nak megéteetni.

Következik a napirend: a nyerevény-
 dőlő szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Hegedűs Sándor a pénzügyi bizott-
 ság nevében előterjeszté annak javaslatát, mely

szert a nyerevényadó a kis sorsjátékra
 15%-ra emeltek.

Moosy Lajos nem fogalja el a tör-
 vényjavaslatot, mert abban az adóterher új eme-
 lését látja.

Hegyesy Márton elfogadja a tör-
 vényjavaslatot, sőt még nagyobb adóterhet is
 elfogadna, mert itt tulajdonképen adóról nem is
 lehet szó.

Csanád y Sándor a jelenlegi kormány-
 nak semmiféle jóvátelmet nem száva meg.

A ház egy általánosságban, mint részle-
 teiben elfogadja a törvényjavaslatot.

Ha-onlóképen elfogadott a pénzügyi
 bizottság azon javaslata, — miután Helfy Ig-
 náz kijelenté, hogy esetleg fenntartja magá-
 nak, hogy ha egyes luxus adókra névbe cél-
 szerű mód fog javaslatni, azt elfogadhassa,
 — hogy a luxusadók melyek a 75-ük 26. t.
 cikkben foglaltaknak, eltöröltetnek.

Ezután tárgyalás alá vétetett a kölaj
 várn felemeléséről és az ásványo j-adóról szóló
 törvényjavaslat.

Ipar védegyeleti értekezlet.
 Budapest, decz. 3.

Tegnap este az Európa díszteremben bi-
 zalmas értekezlet folyt le, melyben legkivá-
 lóbb iparosaink, gyárosaink és nagykereske-
 dőkön közül közel százán vettek részt.

Az értekezlet az ipar érdekében nagy
 fontosságú mozzalmat szándékozik indítani, s
 oly általános magyar iparegyeletnek létesítését
 határozta el elvileg, mely a hazai ipar érde-
 keinek emelése felett tanácskozza, az ország
 összes értelmiségének hozzájárulásával oda tö-
 rekednek, hogy valamennyinek egy ozt felé,
 egy irányban való közreműködése ipari álla-
 pontot javítsa biztosítsa.

A kezdeményezés felkérésére és azok
 nevében Németh Imre miniszteri tanácsos be-
 sázkosozt az eszme bővebb fejtegetésére ál-
 talános gyűlelem mellett. Földterítete a létező
 hiányokat, kivonolozta az ipar felségelését
 oztól teendőket; — javaslatokat tett az eib-
 ven elfogadott eszme gyakorlati kivitelét il-
 letőleg és különösen a hangsúlyozta, hogy —
 ezen közeg nem szándékozik a szétfoga-
 gcsolni az erőket, melyek hasonló ozt a már
 egyesültek, sőt ellenkezőleg minden használ-
 tóval erővel és tényezőkkel számolni kíván és
 nem csupán a fővárosi köröket fogja a haza-
 fia eszt támogatására felkérni, hanem a vidék
 legnevezetesebb pontjai szervezendő egyletek
 által a vidéki iparosok érdekeit is fölkarolván,
 kitüzött feladatához képest valódi általános
 iparegyeleti válnak.

Többen szólottak még hasonló értele-
 mben a tárgyról, s az értekezlet végre abban
 állapotot meg, hogy az elismunkáltak megé-
 teléit kiküldendő albizottságra biza, mely
 úgy az alakuló nagygyűlésre vonatkozó egy-
 behívások szétküldésének, valamint az alapsza-
 bályok tervezetének elkészítését eszközi.

Belföld.

Szini Károly ismert köztársasági hírlapíró
 „Ujvilág” és „Lampás” című lapjait „Köz-
 társaság” cím alatt egybeolvastotta. A „Köz-
 társaság” havonként kétszer mint társadalmi s
 egyszer mint politikai lap jelenik meg.

A szegedi egyetom. Tekintve Szeged vá-
 ros aldozatosságát, mely szerint az inapozans
 reáliskola palotát fölajánlotta egyetemi épü-
 lettel, azonfelül az építkezésre szükséges bár-
 mennyi tészetet ingyen hajlandó az állam ren-
 delkezése alá bocsátani: A kormánytól levő
 sazkférők komolyan foglalkoznak azon terv-

véglegeseknek tekintjük, hogyan lehet akkor
 egy francia gyűlekezethez javasolni, hogy az
 államadósság fölkönyvébe, járaékok irassanak
 be, melyek alapon vére, csak minden igény
 nélkül nyugdíjak fogának lenni, fiatal, i de-
 gen hercegek javára, kik sohasem tettek
 valamit Franciaországért, és valószínűleg so-
 ha sem is fognak azért valamit tenni. Mialatt
 a francia hercegektől, minden megéteést
 minden kárpótlást lényegesen megtagadnak,
 kik Antverpia ostromától kezdve, a b de-
 el-Kader elfogatottságáig, soha se mulasztot-
 ták el az alkalmat, hogy a nemzeti zászló
 alatt ne szolgáljanak és azt ne tiszteljék; kik
 hadseregenk élén minden katonai és polgári
 érdemre példát adtak és a kik, mióta előttük
 az egészen meg nem érdemelt számkivetés,
 Franciaország kapuit elzártá; semminemű vál-
 lalat, semminemű ocselkemény által, vagy szó-
 vá, a nyilvános békét meg nem zavarták s
 meg nem kísértették a visszavonás magvát el-
 hinteni a házában, vagy azt vérelt soha be nem
 mooskolták?

„Mindezen indító okokból és még sok
 másokból, egyszer helyett, egyszer fogok órást
 tenni, a június 22-iki előterjesztett törvényja-
 vaslat ellen. Ha vannak fejedelmek, kik azon
 év tiszteletét, melynek eredetét köszönik
 annyira elefejtik, hogy az ilyenek jótékony-
 céget elfogadják; akkor nem akarok azon tör-
 vényhozók közé tartozni, kik azokra ily meg-
 aláztást rónak. Én e tekintetben személy vagy
 pártérdekből nem hagyom magamat vezetetni.
 Ha, — mitől Isten őrizzen, — a Bourbon há-
 zábi hercegek valaha, arra indíthatnának,
 hogy a Napoleon dynastia hercegei ellen, e
 képen járjanak el, én akkor is hasonló érzel-

vel, hogy a jogi és bölcsészeti fakultás már
 legközelebb felállítható lenne a reáliskola pa-
 lotában. Az orvosi facultás nagyobb előkészít-
 leteket kívánván, arra névbe Szeged városával
 tárgyalások kezdődnek. Megemlítiük e helyen
 még, hogy az alföldi magyar városok közb
 akcióba lépnek a szegedi egyetemért. H. M.
 Váserhely és Szabadka máris kijelentették,
 hogy a Szeged által a királyhoz menesztendő
 küldöttséghez csatlakozni fognak.

Kuriozum. Egy Tóth Kálmán nevezetű
 esztergomi lakos, mint a hivatalos lapban ol-
 vassuk, vezetéket nevé Oberterre változtatta!!

Tűr tábornok Franklin Benjáminról tar-
 tott tegnap felolvasást a terézvárosi klubban.
 A felolvasást nagy számú válogatott közönség
 hallgatta végig. Franklin életörténését, műkö-
 dését röviden elmondván, — áttért a felolvasó
 Franklin életéire, melyek a hasznos és mu-
 latóság kedvtöléseket megengedik, de az em-
 berek által hozott, helyesebben szenvedett adók-
 nak azoknak nevezni, melyeket az emberek
 retségüknek, kevelységüknek, boldonságuknak
 áldoznak. Elvezetett találni a munkában, de
 szem előtt tartani saját hasznukat akkor is,
 midőn élvezünk, — ez volt Franklin elve, mely
 őt, a szegény ifjút gádzdág és haszaja első
 polgárként tette. Franklin alakította az első
 „Junta”-klubot, — melyben mesterelemek,
 iparúók foglalkoztak tudományterrel s szerez-
 tek maguknak ez uton állást a társadalomban
 és vagyonot. A szép felolvasást megtapsolták.
 Azután kedélyes lakoma következett.

Aczél Péter Aradmegye volt főispánjá-
 nak, birtokait a tegnap tartott bírói árverésen
 báró Klein bécsi bankár 1.876.000 forinton
 megvette.

Agyon szekirozták. Egy közhadsereg-
 beli tiszt emberhez nem illő bánásmódjának
 ismét áldozata van. Múlt hó 28-án egy köz-
 huszár Jász-Ápáthiban fölakasztotta magát,
 a miért hadnagya naponkint törtéte vette, pedig
 a szegény csak beteges gyöngye testalkotánál
 fogva nem tudott megfelelni a katonai vir-
 tusának.

Agyon forrázott gyermek. Aradon egy
 Balázs Anna nevű 1 1/2 éves, kicsiny gyermek,
 a ki Jávorszky Marinal volt dajkaszánya, ed-
 dig még ki nem derített baleset folytán egy
 nagy tél forró vízbe zuhant és oly forrású
 eddig kaptott, hogy 24 órai kínos szenvedés
 után a közkórházba meghalt.

Síralmas vasúti kaland. Több százpatak i
 polgár f. hó 20-án az esti vonattal S-a-Uj-
 helyből hazafelé indulván, gazdálkodási szem-
 pontból 4-ik osztályra váltott jögyet. A kon-
 duktor betette őket egy marha-couppéba s rá-
 jök reteszelte az ajtót, — többé rájök se
 hederített. A vonat elérte Patakot s némicsé-
 lősi várakozás után el is hagyta, vivén ujkori
 Ugyesieinek a maga útján. Midőn má, az
 utyafák észreverték, hogy mind ennek fele-
 se tréfa, minden későn volt, mert O-Liszka-
 nál előbb az az ördögös maschina meg em-
 lalt. Ott lezárták s kiderült, hogy a vonat-
 zelt egy elfelejtkezett rólók, hogy meg a
 jegyöket se furta át. Beírták tragikomikus
 eseményeket a panaszkönyvbe s nyakuk közt ve-
 vén az országutat, bekutyagoltak Patakra.

meket táplálnék és épen így beszélnék; me-
 én azokhoz tartozom, kik az igazságnak, nem
 a szerencsének szolgálnak.”

„Kérem önt elnök ur, hogy ezen bead-
 ványomat a törvényhozó testülettel közölje,
 és eskölje ki, hogy az, a nyilvános jelenlében
 megemlítették.”

Lajos Napoleon engesztelésében újabb
 jogtalanságok fektűt. Mert ha az elkobzás joga
 volt, akkor az érdekelteknak semmi panaszuk
 sem lehetett, s nem voltak álláshitelezők. Ha
 pedig az elkobzás igazságtalan volt, akkor
 vagy a felelősségre német kellett volna azt át-
 adni, vagy csak úgy beszélni róla, hogy az
 elkövetett igazságtalanság teljesen jóváteendő.
 A törvényhozó testületnek nem a diplomatikai
 csúszkázások tekintetéből, vagy Lajos Napoleon
 személyes akaratá szerint, — hanem kötele-
 sége szerint kellett volna eljárnia. Nem volt
 felhatalmazva, az előbbi király leányának,
 államszökőkötől szenvedett vesztéséget meg-
 téríteni; kivált midőn fiatal, mint az előtt
 az egész megtagadtattott. Egy járadékot száva-
 zott meg tehát, nem csak állami köteleesség
 nélkül, hanem még a nélkül is, hogy az meg-
 tartoztatott volna, valjon a járadék, helyesen
 volt-e kifizérni. Ezen törvény, valamint tar-
 talmalma is egészen és egyenként, mind esu-
 pa önkény volt, és a törvényhozó testület, mi-
 dőn a törvényt megszavazta, nem csak bán-
 tás, hanem egyrészt mind könnyelmű és fél-
 revezetett is lón.

(Folyt. köv.)

Külföldi dolgok.

A kedves kijelentés a portának, hogy a háború Egiptom és Abesszinia közt most már elkerülhetlen. Felhívja tehát a portát segítségnyújtásra.

A császár élete vesélyben forgott közelebb, midőn Moszkva felé utazott. A vonatnak, melyen ment, egyik kocsija a levegőbe repült.

Bismarck herceg unokája, aki tudvaleg alig 10 napos, egy berlini újság szerint óráról órára mindig bálmulatossá jellemezték diplomatai képességeinek.

UDONSÁGOK.

Az év vége felé közeledvén, bizalommal kérjük fel mindazon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel az ideig hátrányban vannak, hogy hátrányaikat mielőbb beküldjék sziveskedjenek.

Rendkívüli közgyűlés fog tartani e hó 10-én a városház nagy tanács-termében.

Csokonai ünnepély. A Magyar irod. önképző-társulat által a főiskolai énekkar és zenekar közreműködésével f. évi decz. hó 7-én d. u. 4 órakor a főiskolai énekkarban tartandó Csokonai-ünnepély műsorozata.

A külső röszkebiztosok megválasztása a folyó deczember hó 10-ik napjára kitűzött rendkívüli bizottsági közgyűlésen fogvén eszközöltetni, a pályázni kívánók bezárólag folyó hó 9-ik napjára a polgármesteri hivatalnál jelentkezhetnek.

A debreczeni iparos ifjuság elnökségének sikerült Dr. Schwarzer Viktor gaad. tanintézetit tanár urat az egylet helyiségében tartandó három felolvasásra illetőleg előadásra megnyerni. A tanár ur legelőször „A tüzelő anyagokról“ fog mutatóvázlatot kapcsolatos népszerű előadást tartani, melynek napja és órája közelebb fog az egylet tagjai, az iparos osztály s általában a t. közönség tudomására hozatni.

Vonatkésés. A mai déli vonat az óriási hófúvások miatt 12 óra helyett, délután két órakor érkezett meg.

Helyreállítás. Minden félreértések kikerülése végett — a tegnapi számban megjelent közleményre vonatkozólag — kénytelen vagyok ezenel kinyilvánítani, hogy én a debreczeni m. k. gazdasági tanintézetnek vagyok rendes tanára és a helybeli kereskedelmi tanodán

dán a délutáni órákban egy pár órát vállaltam, s ott csak mint póttanárr működöm, és mint ilyen tartom felolvasómat a kereskedő ifjak „egyletében. Dr. Schwarzer Viktor.

Nyilvános számadás és köszönet. A helybeli ref. főiskola tájékoztatása és segélynyújtása javára mult hó 12. és 13-ik napján eszközölt segélygyűjtés alkalmával, azóta utólag begyűlt: Készpénzben a tájékoztatás számára 518 frt 82 kr., a segélynyújtás számára 174 frt 33 kr. Összesen 692 frt 70 kr. Terményekben a tájékoztatás javára: kétszeres 44 1/2 véka, árpával vegyes tengeri 5 véka. csős tengeri 63 véka, paszuly 1 véka, köztözt tengeri 1329 kötés. Fogadják a nemes keblű adakozók nagylelkű adományait a főiskolai előjáróság hála köszönetét. — Debrecen, deczember 1. Liszka Nándor, a főiskola akadémiai igazgatója.

Színház hírek. A közcavcso, melyet a helybeli négyelet ma este színházunkban rendez, előreláthatólag nem lesz oly látogatott, mint a mult évi. Okát ennek nem csupán a tavalyinál kedvezőlenebb anyagi viszonyainkban, hanem az időjárás kedvezőtlenségében lehet megtalálni. Ma egész nap ugyanis szélmentes esett a hó, úgy hogy a gyalog közlekedés alig lehetséges. — A „Doktor Bácsi“ című vigjáték, közkívánatra szombaton újra előadatik; noha tegnap a darab belbecséről pár szóban nyilatkoztunk véleményünkről, mindazonáltal a rendkívül mulatót részleteket elvitatni nem lehet; ezenkívül felemeljük még, hogy a darabot Follinus János görögülény magyarsággal fordította. — A színtársulat ez idő szerint több új darabra készül, mint ezt már jelentettük, ezekhez kell soroznunk a legújabbban meghozott „MATHUSZALEM HERCEG“ című szét operettet, melyet az igazgatóság fényes kiállításal szándékozik színterézni.

A debreczeni kereskedelmi szakiskolával kapcsolatos vasárnapi ismételt iskolán a városi t. járványbizottságnak f. hó 1-én hozott határozata folytán az előadások f. hó 7-dikén vasárnap ismét megkezdődnek. Mit is a t. főnök urakkal tájékozásul s a vasárnapi tanodai növendékeivel mihez tartás végett ezenel hivatalból tudatok. Debreczen, 1879. deczember hó 3. Propper N. János a keresk. tanoda igazgatója.

A kir. törvényszéknél irnoki állomás van üresedésben, melyre 4 hét alatt lehet pályázni.

Bosantotta a pékségédet a hideg idő, fogta tehát magát s befűtötte testi kemencéjét — szeszszel. Némely embernek a szesz birka jámborságot kölcsönöz, ámde a kifli és szemle alkotója, valóságos oroszlan lett tőle. Tört. bontott és rontott mindent, mi csak keze ügyébe esett a szállón, elannyira, hogy a rendőrség közbelépése vált szükségessé. Lás a boldogtalan félt a hidegtől, mégis a hűvösre került.

Al-őrült. Jelentést tettek a kapitányi hivatalnál tegnap, hogy egy férfiun a legnagyobb mérvben kiűtött az örültségi roham, úgy hogy feleségét is megtámadta, annak egyik szemét kiűtötte, a rendőrség nem késett azonnal intézkedni, hogy az örült dühöngéseiben megfékeztessék, s a kórházba szállítsassék. — Itt azonban ma reggel kiűt, hogy az ayafti örültségi rohamait a borkak túlsága élvezete okozta, a mit a feleség bizony jó drágán fizetett meg.

Törökneknek tegnap esti jutalomjátéka alkalmából szép számú közönség gyűlt egybe, melytől a társaság szórakozással foglalkozott. Előadottak az alkalmával „Ördültség szerelemből, vagy a párisi sípádas“ (1) című szenzációs darab, 7 felvonásban megvezestre, hatásradású frázisokkal spekelve. — A darabban összesen van harva a pályadíj a gyászruhával, az óra a gyermekrablással, az orro a sípláddal stb. stb.; — minden logikát alap nélkül. A nőszereplők közül Töröknek, Dömjén Róza, a férfiak közül Mándoky és Fereneci tűntek ki.

Felolvasás. Felhívjuk a „kereskedő ifjak önképző egylete“ tagjai s a t. közönség figyelmét az egylet helyiségében holnap azaz pénteken este 8 órakor Dr. Schwarzer Victor gaad. tanodai tanár ur által a „szokorgyártásról“ tartandó felolvasásra.

A belügyminiszter megfigyelteti szándékozik azon betegséget, a mely a gyufagyártáknál dolgozó munkásoknál a fehér villóval (phosphor) való foglalkozás folytán mutatkozik, t. i. a csupát elhalást. Ez okból, miután a fővárosban sok gyufagyár van, — megkereste a fővárosi hatóságot, hogy a gyufagyárakban előforduló betegsései és elhalásai esetétek, azok minden mezeszántait előtűntető megjegyzések kíséretében készíttesse el szak-közlegét által, s a jelentést hozzá terjeszesse föl.

A Havi szemle deczember havi füzetét megjelent, kitűnő tartalommal és szép kiállítással.

Sikasztás-e? Híj! József háza végrehajtás alá került, és is ázverezték. A házat Koller József vette meg, s mint hogy azt tapasztalta, hogy Híj! kertit elűrtényeket, valamint padlásdeszkákat, s egyéb a házzal szoros kapcsolatban álló tartozásokat elidegenített, a bírót zár megteréséi illetve sikasztás miatt bírávádi följelentést tett ellene. A végvártárgyalás ma tartott meg, s a törvényszék, ragaszkodva a legfőbb ítéletnek Híj! kért elűrt társai irányában már kimondott ítéletekhez, Híj! felmentette, oly indoklással, hogy a kérdéses tartozások a végrehajtás alkalmával külön nem leltározatván, a sikasztás tényállásáka meg nem állapították.

Tél a Dunán. A korán beállt fagy mint említettük megszüntette a durai hajózást s a Duna-gőzhajózási-társulatnak van dolga elég, hogy az utközben levő hajókat és szállítmányokat biztonságba helyezze. A kikötők áldóhajóit már szétszedik, Gőnyóndól 6-7 megrakott uszályhajó van biztonságban. Bezdánban 5 fok hideget és erős hóviharát jelenének; az Ipar kilenöz megrakott uszályllyal épan idegen érkezett oda. Esikén 24 járnú van biztonságban. Ujvidéken 5 fok hideg mellett a Duna telegyűlést még jégmentes volt. Mohácsról 5 1/2 fok hideget, erős hóviharát jelentenek. A Duna tele van jéggel. Az ottani áldóhajókat s a 20 uszályt a bezdáni kikötőbe viszik, melyet a társulat a nyáron kikötött s melyben most 100 hajó élér. Tassnál azonban két vontató hajó, a Kolowrat 10 uszályllyal s a Petőfi a jégbe szorultak s három más vontató hajó kitudett segélyekre. A Tiszán is nagy a jégzajlás.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, újban megjelentek: Olasó könyvtár szerkesztő Gyulay Pal. 89-92 füzet tartalmak: 89. Lord Lytton Bulwer Edward. A jörö nemzedéke. Regény. Angolból ford. Fáy Béla. Ara füze 40 kr. 90. Karr

Alfonz. A normandiai Penelope. Regény. Franciaából ford. Fáy Béla. Ara füze 50 kr. 91. Pulszky Ferenc. Eszének Magyarország története philozofijához. — Ara füze 30 kr. 92. Macaulay T. B. A pápaság. Angolból ford. B. P. Ara füze 20 kr. Történelmi könyvtár, a magyar népek és ifjuságuk ajánlva. 63-68 füzet. Egy-egy füzetnek ára füze 40 kr. 63. Erzsébet angol királynő és kora. Irta Dr. Lásár Gyula. 64. Az oszmán birodalom fénykora és hanyatlása. Irta Dr. Lásár Gyula. 65. Kína és Japán. Történelmi és mivéledési rajz. Irta Dr. Lásár Gyula. 66. A népvándorlás története. Irta Dr. Lásár Gyula. 67. II. Lajos és kora. Irta Aldor Imre. 68. IV. Béla és a tatárjárás. Irta Aldor Imre. — Dr. Nyáry Ferenc. A faiskolakezelés és gyümölcsfa tenyésztés kézikönyve. A magyar kisbirtokosok számára. Számos a szöveg késsé nyomott fametszeti ábrával, ára füze 60 kr.

Aigner Lajos beküldötte hozzánk a „Petőfi társaság“ által kiadott, gr. Teleki Sándor „Emlékeim“ című művét. E mű amaz életben irt tárcacikkeket foglalja magában, melyeket szerző a „M. Polgár“ egyszerű-mászor közreboosított. Ara az egy kötetnek 1 frt 80. kr.

Szökevény és tolvaj tanító. Göbolyós Ferenc cecet tanító (Fehérmegyében) segédjeül fogadta magához Szegő István 23 éves r. kath. n-szombati szül. tanítót. — A segéd azonban mintegy 135 forint értékű ruhámetűt sikasztott el gazdájától, s megugrott. Most keresik. Szegő nyulánk természetű, hosszas arcú, kék szemű szőke fiatal ember; tótosan beszél magyarul.

Az inség. A vidék nyomorát a főváros is megérzi, s az inség a fővárosban tán még borzasztóbb alakban jelenkezik, mint a vidéken, holt nincs annyi proletár, napról-napra tengődő ember. Alig lehet képzelní iszomorubb képet, mint a minöket mostanálra a ker. elűjárások előszobái nyujtanak. Csapatosan várakozik a sok inséges kérelmező, rongyos, kiéhezett, sápadt alakok a nyomor csaiucus aláztatóságával, dologhoz nem jutó tisztességes kézművesek stb. stb.

Vardi u. operán dolgozik, melynek szövege Shakespeare „Otello“-jának átdolgozása lesz.

Hökék. Bécsből írják nekünk: A folytonos havazás következtében már mintegy 30 cm. magas hó borítja utókat, s ugyan erősen hozzálatnak a hó elakarításához. E czéla hőkéket alkalmaznak, melyek egyszerű szerkezetűek s kevés erővel gyorsan és jól dolgoznak. Ugy mondják, hogy 50-60 cm. magas hóréteg eltakarítására is czélszerűen használhatók.

Szédelgő. Egy Gottheim Samu nevű bécsi illetőségű schwindert körözet a belügyminiszter, ki szabadságos honvédeknek majd jogtudósok és ügyvéd-segédnek adja ki magát, s fölvetett szerint egy vagy más módon elvisza az emberek könnyenhiyóságával. Legutóbb a rékasi jegyzőt pumolta meg nehány forint meg egy utazó-bunda erejéig, és ez is tette ellene a följelentést.

Salvini, a híres tragikus, tegnapelőtt este a bécsi Ringtheaterben lépett föl a „Morte civile“ ismeretes szerepében. A közönség rokonzenyesen orvázival fogadta, mely az előadás folyamára valódi lelkesültségű növekedett. Patti Adelina a jörö hó elejéa Bécs-

ben fog vendégszerepelni. A divát Merelli impressariál hozza Bécsbe egy nagyobb olasz társasággal.

A töl beközöntött. Tegnap este rendkívül hideg állott be; ma pedig egész nap sűrűen hullott a hó s délutánra meglehetően vastagságban borította be a földet.

Figyelmeztetjük vidéki t. olvasóinkat, ha s a mennyiben lapunk egy vagy más számát a kellő időben nem kapnák meg, ezt nem a kiadóhivatal mulasztásának, hanem a vasuti vonatok és kocsi posták rendetlen közlekedésének tulajdonítsák.

Dr. Tihanyi Sámuel orvos, sebész, s. n. lész-, szemudor, fülorvos, s a bécsi közörség másodortosa értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy városunkban megtelepedvén, lakását nagy-csapó-utca 7-ik szám alá helyezte, hol is rendel délelőt 11-12-ig, délután 2-ól 3-ig.

DEBRECENI SZÍNHÁZ. 63. Péntek, decz. 5 én. 8. szám. adatik: A KIS HERCEG. Operette 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor. Szombaton, decz. 7-én adatik: DOKTOR BÁCSI. Vigj. 5 felvonásban.

Helybeli és vidéki becses vásárlóimnak, szives tudomásukra juttatom, miszerint A GYERMEK-JÁTEKOK, valamint egyéb JÁRÉKONYI, UJÉVI ajándékok, dus választékban külföldiől megkezdtek. Tisztelettel Baum Miksa. Összeállított játékosportok, felannyi árban, mint Bécsben.

ÖZV. VERES LÁSZLÓNÉ, néh. férje elhunytá folytán arany és ékszerész üzletét tovább folytatja, miről ezenel értesíti a t. közönséget. A bécsi világkiállítás, és a szegedi országos kiállításban a legmagasabb kitüntetést nyert ékszerkészítő becses figyelmökre ajánlom. Van szerencsém a nagy közönséggel tudatni, hogy nálam minden nérnapi és menyegzői ajándéknál alkalmas tárgyak a legnagyobb választékba, és a legjutányosabb árban kaphatók, és minden darab, mely nálam vásároltatik, a hivatalos próbával van ellátva, melyről jótállási venyét adok.

Hirdetmény. A h.-bözörményi takarékpénztár alap-szabályai 8. §-a értelmében tartandó közgyűlés határidejéül 1879. évi deczember hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája a városháza nagytermébe ezenel kitűztetik. Mire az érdeklettek meghivatnak. Kelt H.-Bözörmény, 1879. nov. 28. Karap Imre, h. polgármester.

Meghívás részvevésre a hamburgi állam által biztosított nagy pénzkiosorolás nyereményében, mely minden kisorsolásban 1879. deczember 10-ól 1880. május 14-ig 8 millió 940,000 bírod. márka minden bizonytal nyereendő. Az új, 7. osztályra rendezett alapterv 94000 sorsjegy között 49,000 nyereményt foglal magában, és pedig eshetőleg 400,000 márkát, különösen: 1 nyer. 250,000 márká, 2 nyer. 150,000 márká, 3 nyer. 100,000 márká, 4 nyer. 60,000 márká, 5 nyer. 50,000 márká, 6 nyer. 40,000 márká, 7 nyer. 30,000 márká, 8 nyer. 25,000 márká, 9 nyer. 20,000 márká, 10 nyer. 15,000 márká, 11 nyer. 12,000 márká, 12 nyer. 10,000 márká, 13 nyer. 8,000 márká, 14 nyer. 6,000 márká, 15 nyer. 5,000 márká, 16 nyer. 4,000 márká, 17 nyer. 3,000 márká, 18 nyer. 2,100 márká, 19 nyer. 1,500 márká, 20 nyer. 1,200 márká, 21 nyer. 800 márká, 22 nyer. 600 márká, 23 nyer. 500 márká, 24 nyer. 300 márká, 25 nyer. 20,500 márká, 26 nyer. 138 márká, 27 nyer. 138 márká, 28 nyer. 138 márká, 29 nyer. 138 márká, 30 nyer. 138 márká.

Steinacker József, bank- és váltóüzletébe Hamburgban. (Damthorstrasse.) U. I. Steinacker-özög szilárd és hiteles magatartásáról mindentudó ismeretes levén külön ajánlatra nincs szükség; öföle ajánlatok tehát elmaradnak, mire a t. cz. közönség figyelméztetik.

AZ ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS biztosító társaság ingyen biztosít az első évre lakházakat és gazdasági épületeket UGY, HOGY A DÍJFIZETÉS az ingyen év előzetes élvezete után CSAK A MASODIK ÉVBEN VESZI KEZDETÉT. ha az ily épületek nála hat évi tartamra biztosíttatnak. Bővebb felvilágosítást nyujt a helybeli FŐÜGYNÖKSÉG. PIA CZ, VECSEY-HÁZ.

Arjegyzéke a szegedi közönség részvélyességé készítményének bizománál raktkáron KATA JAKOBNÁL DEBRECZENBEN. Nagybani eladás. Készpénz fizetés mellett o. ó. Kéte-nyelven.

Még elít Kálmán a ha dek körülí v minden ujot hógy a megs csapatok, ha részére törté Tisza Kálmán magyar hadse jogosított azt kezni, és mit törvényt erősz szük, hogy a talán tökéletes man ezt nem idő alatt oly föl, mit most tetlen. De Tis doka a magya az, lehetett ve midőn személyi hatást igényli, tatott meggyöz osak a hatalm Hasonló v védék iránt; m erkölcsi elisme sét, s most, m egykori meggy ellenzéki vezér bir, olyan nép tatni, miket ha megsem kísért, közvélemény f azért ellenzékes legyünk, s ha emel, megtagad erkölcsötelen, de lesz így a parl hol a személyi de a közügy fi lesz a népből? hány nagyravag rövid időn elve ez igen vesély lást vagy kitör vesélyesebb, m Heves küz az országgyűl küzdelmek a G Kálmán minden sége legyen, ve kerül? Azt his varba jó, s va játékok, vagy metamorphosis rálnak nevez. ségben maradt a kerületeket, a párti többség azt hiszik kis adják most Tis akkor kisebbek ekkor az volt, jelöltek, mert Kálmán személy ben a szélsőb párttól félt, min elveit megtagad